

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)
SSN Waldemar Płóciennik (sprawozdawca)
SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **S. P.**

skazanego z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,

w dniu 26 czerwca 2024 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Bolesławcu

z dnia 4 listopada 2022 r., sygn. akt II K 808/22,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Bolesławcu do ponownego rozpoznania.**

Waldemar Płóciennik Dariusz Świecki Andrzej Tomczyk

UZASADNIENIE

S. P. został oskarżony o to, że „w okresie od 3 lipca 2022 r. do 20 sierpnia 2022 r. w B., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru wielokrotnie nie stosował się do orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Bolesławcu o sygn. akt II K 36/22 z dnia 22 marca 2022 r.

zakazu kontaktowania się z J. S. w ten sposób, że wysyłał do niej wiadomości tekstowe i zdjęcia na komunikatorze M. oraz wiadomości SMS”, tj. o czyn z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Bolesławcu wyrokiem nakazowym z dnia 4 listopada 2022 r., sygn. akt II K 808/22:

I. uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzuczonego mu czynu, stanowiącego przestępstwo z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 250 stawek dziennych po 20 zł każda,

II. na podstawie art. 42 § 1a pkt 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat.

Orzekł o kosztach sądowych.

Wyrok nakazowy uprawomocnił się w dniu 18 stycznia 2023 r., albowiem żadna ze stron nie wniosła sprzeciwu.

Kasację na korzyść skazanego S. P. wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżając wyrok w całości zarzucił:

„1. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 42 § 1a pkt 2 k.k., poprzez orzeczenie wobec S. P. - w związku ze skazaniem za czyn z art. 244 k.k. polegający na niestosowaniu się do sądowego zakazu kontaktowania się z określoną osobą - środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, w sytuacji gdy przywołany przepis art. 42 § 1a pkt 2 k.k. stanowi, że sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w razie skazania za przestępstwo określone w art. 244 k.k., tylko jeżeli czyn sprawcy polegał na niezastosowaniu się do zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca;

2. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 502 § 1 k.p.k.. poprzez wymierzenie oskarżonemu

S. P. , na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k., kary grzywny w wysokości 250 stawek dziennych po 20 złotych każda, podczas gdy wskazany przepis art. 502 § 1 k.p.k. dopuszcza możliwość orzeczenia wyrokiem nakazowym jedynie kary ograniczenia wolności lub grzywny w wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200.000 złotych.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Bolesławcu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona na korzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z treścią przepisu art. 42 § 1a pkt 2 k.k. Sąd orzeka zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w razie skazania m.in. za przestępstwo z art. 244 k.k., tylko jeżeli czyn sprawcy polegał na niezastosowaniu się do zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Tymczasem w rozpoznawanej sprawie S. P. przypisano wprawdzie występki z art. 244 k.k., ale polegający na niestosowaniu się do sądowego zakazu kontaktowania się z określoną osobą. Zestawiając zatem czyn przypisany oskarżonemu z brzmieniem art. 42 § 1a pkt 2 k.k. uznać należy, iż zastosowanie tego przepisu było niedopuszczalne w realiach tej sprawy.

Nie ulega wątpliwości, że powyższe uchybienie było rażące i miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Wobec oskarżonego został bowiem orzeczony środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, który to środek został przez ustawodawcę przewidziany dla sprawców przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (art. 42 § 1, § 1a pkt 1, § 2-4 k.k.), względnie powiązany z uprzednim popełnieniem takiego czynu (art. 42 § 1a pkt 2 k.k.). Kwestionowany środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych został więc orzeczony przez Sąd *meriti* wobec oskarżonego, pomimo braku ku temu przesłanek.

W ramach postępowania nakazowego, w oparciu o art. 502 § 1 k.p.k., wyrokiem nakazowym można orzec karę ograniczenia wolności lub grzywnę w wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200.000 zł. Przepis ten w sposób jednoznaczny określa górną granicę kary grzywny, która może być orzeczona w tym trybie. Wymierzenie kary grzywny powyżej tej granicy stanowi rażące naruszenie prawa, które ma istotny wpływ na treść wyroku (m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 listopada 2017 r., II KK 328/17; z dnia 1 lutego 2011 r., IV KK 429/10; z dnia 11 marca 2020 r., V KK 274/19; z dnia 25 stycznia 2022 r., IV KK 639/21, czy z dnia 25 lutego 2022 r., III KK 514/21).

Orzekając zatem wobec oskarżonego S. P. karę grzywny w wysokości 250 stawek dziennych, Sąd Rejonowy dopuścił się rażącej obrazę prawa procesowego, która miała istotny wpływ na treść wydanego wyroku nakazowego. Oskarżonemu wymierzono karę w innej wysokości niż została zastrzeżona dla postępowania nakazowego, ponieważ orzeczona kara grzywny przekracza granicę określoną w treści art. 502 § 1 k.p.k.

Wobec powyższego stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy rażąco naruszył zarówno przepisy prawa materialnego, tj. art. 42 § 1a pkt 2 k.k., jak i prawa procesowego – art. 502 § 1 k.p.k. Uchybienia te miały istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia i skutkują koniecznością uchylenia wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Bolesławcu i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

W ponowionym postępowaniu Sąd będzie zobowiązany do respektowania obowiązującego prawa i uwzględnienia powyższych uwag pamiętając, że zważywszy na kierunek zaskarżenia kasacją, sytuacja procesowa oskarżonego nie może ulec pogorszeniu.

[J.J.]

[ms]

Waldemar Plóciennik

Dariusz Świecki

Andrzej Tomczyk

